

Nemzetközi kitekintés: jegybankok pénzügyi ismeretterjesztő tevékenysége

2015. július 10.

MAGYAR NEMZETI BANK

Készítette:

Látta:

Jóváhagyta:

Tartalom

Amerikai Egyesült Államok

3

1. Federal Reserve.....	3
2. Federal Reserve Bank of Philadelphia.....	3
3. Federal Reserve Bank of Dallas.....	4
4. Federal Reserve Bank of Kansas City.....	4
5. Federal Reserve Bank of Chicago.....	5
6. Federal Reserve Bank of New York.....	5
7. Federal Reserve Bank of St. Louis.....	5
8. Federal Reserve Bank of Boston.....	6
9. Federal Reserve Bank of Atlanta.....	7

Franciaország

8

1. Francia Nemzeti Bank „tanszéke” a PSE – Francia Gazdasági Főiskolán.....	8
2. „A pénz és a gazdaság városa” projekt.....	10
3. Együttműködések a felsőoktatási szférával és az oktatási műhelyekkel.....	11

Latin-Amerika

12

1. Általános körkép.....	12
2. Argentína.....	12
3. Brazília.....	13
4. Mexikó.....	14

Libanon

15

1. Nemzeti Pénzügyi Képzési Kampány.....	15
2. Egyetemi diákok képzése a Libanoni Központi Bankban.....	16

Németország

17

A Bundesbank képzési tevékenységének elemei.....	17
1. Technikai Jegybanki Együttműködés.....	17
2. A Bundesbank főiskolájának tevékenysége.....	18
3. Oktatási anyagok iskolák számára.....	19
4. A Bundesbank egyéb pénzügyi ismeretterjesztő tevékenységei.....	20

Olaszország

21

1. Oktatási és tájékoztató anyagok a lakosság számára.....	21
2. Oktatási intézményekkel való együttműködés az általános és középiskolás korosztály pénzügyi és közgazdasági ismereteinek bővítésére.....	23
3. A Banca d'Italia pénzügyi témájú múzeumai.....	25

Amerikai Egyesült Államok

1. Federal Reserve¹

A Fed ismerterjesztési tevékenysége elsősorban online, e-learning alapú programokat kínál (i) célközönség/korcsoport valamint (ii) tematika szerint strukturálva. A web-alapú alkalmazások, videók, interaktív és szimulációs játékok mellett programnaptárjukban edukációs napok, workshopok és jegybanki látogatások is szerepelnek.

Céljuk: A Fed elkötelezett a tanárok, diákok és a lakosság minőségi ismeretanyaggal történő ellátása iránt annak érdekében, hogy elősegítse a gazdaság és a jegybank jelentőségének megértését.

Eszközök:

- oktatási tervek korosztály és témakör szerint strukturálva;
- játékok, kvízek;
- interaktív alkalmazások;
- publikációk közzététele.
- webes **szimulátor program** segítségével a felhasználó a jegybank elnökének székébe ülve modellezhet döntéseke és szerezhethet ismereteket a központi bank működéséről.²

2. Federal Reserve Bank of Philadelphia³

Eszközök:

- „**The Federal Reserve and You**”: ingyenesen elérhető videók, amelyeknek fejezetei végigvezetik a diákokat a központi bank céljain, funkcióin és eszközein, ezzel egy időben bemutatva a pénz, a bankrendszer és a központi bank történetét.
- pdf formátumú kiadványok, amelyek az amerikai jegybankrendszer történetét mutatják be:
 - „The Second Bank of the United States: A Chapter in the History of Central Banking”
 - „**Benjamin Franklin and the Birth of a Paper Money Economy**”
- „**A Day in the Life of the FOMC**”: kifejezetten az Amerikai Monetáris Tanács, az FOMC működését bemutató oldal.
- „**History of Central Banking**”: az amerikai jegybankrendszer történetét bemutató oldal.
- „**Intersections**”: a regionális jegybank rendszeresen megjelenő hírlevele, amely oktatási anyagokat és naprakész információkat tartalmaz a jegybank programjairól.
- „**Keys to Financial Success**”: átfogó középiskolai program elsősorban a személyes pénzügyek területére koncentrált, weben elérhető, videó alapú tartalmakkal.
- „**Lesson Plans**”: óravázlatok, amelyek a személyes pénzügyek és gazdasági témák oktatásában segítik a tanárokat.
- „**Money In Colonial Times**”: az amerikai pénz történetét bemutató oldal.
- „**Symbols on American Money**”: kifejezetten az amerikai bankókon megjelenő szimbólumok bemutatására specializált, interneten is elérhető, .pdf-alapú kiadvány.

¹ <http://www.federalreserve.gov/aboutthefed/educational-tools/default.htm>

² <http://sffed-education.org/chairthefed/default.html>

³ <http://www.philadelphiafed.org/education/>

3. Federal Reserve Bank of Dallas⁴

A dallasi Fed tájékoztató programjának célja az amerikai állampolgárok pénzügyi ismereteinek bővítése. Tevékenységük fókuszában a személyes pénzügyi ismeretek állnak.

Céljuk: A közösségek erősítése az oktatás eszközeinek felhasználásával állami és nemzeti szinten egyaránt, valamint a világgazdaságon belüli integráció ösztönzése a közgazdasági tudatosság fejlesztése által.

Célcsoport: Oktatók, közösségi és üzleti csoportok, szakmai egyesületek.

Eszközök:

- **„Building Wealth”:** személyes pénzügyi oktatási anyag, amely felkészíti a felhasználót vagyonával történő tudatos gazdálkodásra.
- **Fizetési kalkulátor:** olyan alkalmazás, amely különböző hitelek törlesztő részleteit és esedékességeinek időpontját számítja ki.
- Különböző **ösztöndíjak.**
- Ingyenes **kiállítások.**

4. Federal Reserve Bank of Kansas City⁵

Széles körben kínál oktatási anyagot tanárok, bankárok és fogyasztók számára egyaránt. Oktatási tevékenységük a személyes pénzügyek területén kívül általános közgazdasági ismeretek bővítésével is foglalkozik.

Céljuk: Valamennyi gazdasági szereplő támogatása, annak érdekében, hogy felelős pénzügyi és gazdasági döntéseket tudjanak hozni magán- és üzleti életük területén egyaránt.

Célcsoport: Óvodai pedagógusok, általános iskolai tanárok, bankárok, pénzügyi termékek fogyasztói.

Eszközök:

- 0-5 éves gyerekek számára pénzügyi témájú **mesekönyvek**
- **„Map your community”** nevű alkalmazás, amely a régiót kisebb területekre, városokra bontva szolgál közgazdasági adatokkal
- **„Shred Challenge”** éves diákverseny, mely során a résztvevők pénzügyi és közgazdasági ismereteik alapján mérettetnek meg
- Bankárok és a pénzügyi termékek fogyasztói számára készült oktatási anyagok, tájékoztató kiadványok

⁴ <http://www.dallasfed.org/educate.cfm>

⁵ <https://www.kansascityfed.org/education/#main>

5. Federal Reserve Bank of Chicago⁶

Legjelentősebb programja a STREAM, amelynek célja az információs technológia és a közgazdaságtan közötti tudásszakadék csökkentése.

Eszközök:

- **STREAM-program:** Az információs technológia folyamatos fejlődése miatt a felügyeleti szervek közgazdasági és az IT ismeretek közötti szakadék folyamatosan tágul. A STREAM-program keretein belül a chicagói Fed célja a felügyeleti szervek alkalmazottjainak információs technológiai továbbképzése.
- **Pénzmúzeum**
- **„Money Smart Week”:** a chicagói Fed által szervezett rendezvény, amelynek célja a pénzügyi tudatosság népszerűsítése.
- Tanulmányi **diákversenyek.**

6. Federal Reserve Bank of New York⁷

A New York-i Fed sokszínű oktatási programmal rendelkezik, amely tartalmaz több fajta tanulmányi versenyt, különböző könyvajánlókat, kiadványokat, illetve szimpóziumokat.

Célcsoport: Általános-és középiskolások, egyetemisták és tanáraik, kis- és középvállalkozások, háztartások.

Eszközök:

- **„High School Fed Challenge”:** tanulmányi csapatverseny, amelynek során középiskolások a monetáris döntéshozók szerepében mérettetnek meg.
- **„Math X Economics”:** matematikai diákverseny, melynek célja a közgazdaságtan népszerűsítése a tehetséges középiskolások körében.
- **„College Fed Challenge”:** tanulmányi csapatverseny egyetemisták számára.
- **Könyvajánló:** egyetemi tanárok számára, szakmai alapon összeállított videó ajánló, amelyekben a New York-i Fed szakemberei mutatják be a kiadványokat.
- **Szimpóziumok:** egyetemi tanárok részére szervezett konzultációk, amelyek lehetőséget kínálnak a monetáris politikával kapcsolatos kérdések megvitatására.

7. Federal Reserve Bank of St. Louis⁸

Az iskolás korosztály számára korcsoportos bontásban kínál pénzügyi oktatóanyagokat. Külön részterület fókuszál a lakosság tájékoztatására, ismereteinek bővítésére. Jellemzően online oktatási kurzusokat, interneten keresztül, regisztrációt követően elérhető videó anyagokat kínál.

Econ Lowdown Online Learning⁹

Általános-, közép-és felsőoktatási intézmények diákjai számára kínál interaktív programokat és online kurzusokat korcsoportonkénti bontásban.

⁶ <https://www.chicagofed.org/education/index>

⁷ <http://www.newyorkfed.org/outreach-and-education/>

⁸ <https://www.stlouisfed.org/education>

⁹ <https://www.stlouisfed.org/education/econ-lowdown-online-learning>

A Chair for My Mother¹⁰

Többféle formátumban (könyv, .pdf, alkalmazás okos eszközökre) elérhető oktatóanyag a legkisebbek számára. A kiadvány karakterei arra tanítják a gyerekeket, hogy mindenkori bevételeinek egy részét megtakarítsák. Ezzel egy időben bemutatják a megtakarítás különböző lehetőségeit valamint azt is, hogy milyen eszközeik vannak megtakarítási célok elérésének.

Abraham Lincoln és az ötdolláros bankó¹¹

Általános iskolás diákok számára hirdetett program, amelyben nemcsak Abraham Lincoln elnök vezetésének karakterisztikájáról, hanem az amerikai bankjegyekről szóló ismereteket is szereznek. A program történelmi és közgazdasági ismereteket egyaránt fejleszt.

8. Federal Reserve Bank of Boston¹²

Céljuk: A lakosság pénzügyi ismereteinek javítása, a gazdasági sikerek eléréséhez és a régió gazdasági növekedéséhez való hozzájárulás.

Fókusz: A pénzügyi oktatás fontosságának felismerése keretében együttműködés tanárokkal, szakemberekkel és intézményekkel a diákok pénzügyi kepeségeinek fejlesztésében.

Eszközök:

- kutatási és politikai tervek készítése;
- rendezvények szervezése bevált gyakorlatok és stratégiák tudatosítására;
- web-alapú játékok és publikációk;
- szakmai fejlesztést biztosító workshopok tanárok és a pénzügyi ismeretterjesztést gyakorlók számára;
- kapacitásjavító tréningek közösségi szervezetek számára.

Financial Capabilities Group (FCG)¹³ A bostoni Fed elkötelezett a helyi lakosok oktatása mellett. Tevékenységeit kifejezetten a New England-i lakosságra fókuszálva fejti ki. Kutatásokat végez és analizál, szakembereket és érdekelt csoportokat csatornáz össze, együttműködik helyi bankokkal, felsőoktatási intézményekkel és helyi nonprofit szervezetekkel.

¹⁰ <https://www.stlouisfed.org/education/a-chair-for-my-mother>

¹¹ <https://www.stlouisfed.org/education/abraham-lincoln-and-the-5-dollar-note>

¹² <http://www.bostonfed.org/education/>

¹³ <http://www.bostonfed.org/education/financial-capabilities/index.htm>

9. Federal Reserve Bank of Atlanta¹⁴

Céljuk: A fiatalok gazdasági és pénzügyi műveltségének javítása, hatékony oktatási programok nyújtása, egyéb források biztosítása tanárok és 6-12 évfolyamos diákok számára.

Fókusz: Elsősorban a tanárookra, a pénzügyi gazdasági ismeretterjesztésben résztvevő szakemberekre koncentrálnak, de kínálnak programokat közvetlenül diákok számára is.

Eszközök:

- **Classroom Economist:** videó és PowerPoint tartalmakat kínáló program, amelyet azért fejlesztettek ki, hogy bővítse a tanárok gazdasági és monetáris ismereteit. Bemutatóleckéket és oktatási ötleteket tartalmaz, ezzel segítve a tanárok munkáját abban, hogy a gazdasági tananyagot közelebb hozzák a diákok érdeklődéséhez.
- **econ lowdown:** Federal Reserve Bank of St. Louis díjnyertes programja, amely interaktív órákat, online kurzusokat kínál a diákok számára azzal a céllal, hogy közelebb hozza mindennapi életükhöz a közgazdaságtant.
- **Extra Credit:** online hírlevél, amely a tanárok munkáját kívánja segíteni azzal, hogy friss, naprakész információkat nyújt gazdaságról és személyes pénzügyekről. Ezen kívül óravázlatokat, óravezetési ötleteket ad, amelyek felhasználhatóak az iskolákban. Évente hatszor jelenik meg, minden kiadványa naptárat tartalmaz a következő továbbképzési időpontokról, és egyéb releváns oktatási eseményekről.
- **The Fed Explained:** egy helyen tartalmaz minden információt, amelyet az amerikai jegybankrendszerrel és a gazdaság alapjairól tudni érdemes.
- **Katrina's Classroom: Teaching Money Skills for Life:** négy részből álló tantervi egység, amelyet személyes pénzügyekkel középiskolai oktatására alakítottak ki.
- **Lessons & Activities:** szintén díjnyertes oldal, amely óravázlatokat és praktikus gyakorlati ötleteket tartalmaz gazdasági, személyes pénzügyi ismeretek oktatásához.
- **Monetary Policy: Part Art, Part Science:** ingyenes videó sorozat az alapkamat meghatározásáról.
- **Page One Economics:** Federal Reserve Bank of St. Louis hírlevele.

¹⁴ <https://www.frbatlanta.org/education.aspx>

Franciaország

A Francia Nemzeti Bank aktívan részt vesz a pénzügyi tudás terjesztésében; különböző kezdeményezéseinek köszönhetően minden korosztály közelebb kerülhet a gazdasági- és pénzügyi fogalmakhoz, ismeretekhez. A Banque de France fontos együttműködő partnere a **PSE Gazdasági Főiskola**, ahol **előadásokon és workshopokon keresztül** nemcsak a monetáris politikai, hanem más (nemzetközi) pénzügyi témákat is megismerhetnek a résztvevők.

A Banque de France az egyetemisták mellett, a fiatalabb célközönségre, az általános- és középiskolásokra is gondol, a lassan 4 éve elkezdett „**Cité de l'Économie et de la monnaie**” nevű projekt által. A hiánypótló kezdeményezés lényege, hogy az iskolások számára érthető módon magyarázza el és mutassa be a gazdaság és a pénzügyek világát, és ezáltal elősegítse a pénzügyi tudatosság kialakulását a felnövő generáció tagjai között. A kezdeményezés keretében számos szervezettel kötött együttműködési megállapodást a bank és 2018-ra tervezi megnyitni – az előbbi projekt végeredményeként- a több mint 2000 négyzetméteren elhelyezkedő **kiállítást**, mely interaktív formában hozza közel a pénzügyek világát a nagyközönség számára.

A Nemzeti Bank a fentiekén túl **minden francia régióban oktatási központok** létrehozását tervezi valamint **partnerségi együttműködést** a helyi **közép-és felsőoktatási intézményekkel**. A néhány régióban már meglévő oktatási műhelyeket a Banque de France munkatársai vezetik, ahol gazdasági- és pénzügyi elméletekről valamint a mindennapi életünket befolyásoló pénzügyi témákról tartanak előadásokat.

1. A Francia Nemzeti Bank „tanszéke” a PSE – Francia Gazdasági Főiskolán

A 2009-ben alapított „tanszék” nem a magyar értelemben vett, azaz több különböző képzéssel rendelkező tanszék, mely a tanulmányok elvégzése után diplomát ad az ott végzetteknek. Inkább olyan kezdeményezés, mely a kommunikáció szerint nem más, mint az európai egységes monetáris rendszerben résztvevő Francia Nemzeti Bank és a PSE – Francia Gazdasági Főiskola nemzetközi közgazdasági kutatóközpontjának közös gyümölcse. Céljuk, hogy megosszák eddigi tapasztalatukat és tudásukat nemzetközi – főként pénzügyi – kérdéseket tekintve, továbbá fejlesszék együttműködésüket a nemzetközi pénzügyi és monetáris rendszer és nemzetközi monetáris politika területén.

A tevékenységük főként konferenciák és kerekasztal beszélgetések megszervezésére koncentrálódik, mely természetesen elérhető a nagyközönség számára. A legutóbbi workshopjukat 2015. február 9-én tartották „**Jövedelmi különbségek és makroökonomia**” címmel. Előreláthatólag a következő workshop 2015 decemberében lesz, melynek tematikája a „**Kereskedelmi rugalmasságok**” köré szerveződik.

Az előadások angol nyelvűek, így nemcsak francia, hanem külföldi előadók is prezentálnak az egyes konferenciákon, workshopokon. Az események két főszervezője: Florin Bilbiie és Romain Ranciere.

Romain Ranciere

PSE – Párizsi Közgazdasági Főiskola professzora továbbá a CEPR kutatója. Doktori címét 2003-ban szerezte meg a New Yorki Egyetemen, majd kutató-professzorként évekig a CREI-nél és a barcelonai Pompeu Fabra Egyetemen dolgozott. 2010-ben a legjobb fiatal francia közgazdász díját kapta, melyet a Le Monde és a Cercle des Économistes, az-az a Közgazdászok Köre ítél oda minden évben egy-egy fiatal tehetségnek. Kutatási területe főként a nemzetközi pénzügyek, a növekedés és a bankrendszer.

Florin Bilbiie

A PSE - Párizsi Gazdasági Főiskola, továbbá Paris 1 Panthéon Sorbonne Egyetem professzora, ezek mellett a londoni CEPR kutatója. 2007-ben csatlakozott a párizsi HEC-hez, miután lejárt a három éves kutató ösztöndíja Oxfordban és a cambride-i NBER-ben. A firenzei Európai Egyetemi Intézetnél szerezte meg doktori címét 2004-ben. Szakdolgozatával elnyerte az európai Rotary díjat. Fő kutatási területe a makro-ökonómiai elméletek, monetáris politikák és elemzések.

Az eddigi előadók listája a tanszéken:

- Matthieu Bussière (BdF)
- Daniel Cohen
- Fabrizio Coricelli
- Antoine d'Automne
- Nicolas Dromel
- Jean-Olivier Hairault
- Eleni Iliopulous
- Jean Imbs
- Michel Julliard (BdF – Cepremap)
- Alejandro Justitiano (Chicago Fed, Chaire Banque de France External Fellow)
- Yannick Kalantzis (BdF)
- Hubert Kempf
- Benoit Mojon (BdF)
- Richard Protes
- Xavier Ragot
- Jacek Suda

2. „A pénz és a gazdaság városa” projekt

A Francia Nemzeti Bank a társadalmi felelősségvállalás jegyében – a bank társadalmi felelősség vállalás programját lásd a Mellékletben - célkitűzései közé tette a pénzügyi oktatás támogatását, fejlesztését főként a fiatalabb korosztály között. Ennek érdekében indította el 2011. május 25-én az úgynevezett „Cité de l’ conomie et de la monnaie” nevű projektet, melynek megvalos tasi c ldatuma 2018. A projekt lényege egy oktatasi intézmény létrehozasa, mely interaktív formaban magyarázza el a gazdaság és a pénzügy világát, valamint az abban uralkodó elméleteket és koncepciókat a fiatalok – főként általános- és középiskolások – számára. A kiállítás helyszíne a Nemzeti Bank által 1919-ben megvásárolt Gaillard Hotelben lesz, várhatóan 2300 m²-en.

Az intézmény létrehozásába a Francia Nemzeti Bank több partnerint zm nyt is bevont, akikkel együttműködve közösen szervezik meg a leendő intézmény struktúráját, tartalmát, pedagógiai eszközeit stb.

Együttműködő szervezetek és az együttműködések tartalma:

- **Oktatási Minisztérium:** Az oktatasi minisztériummal kötött szerződés értelmében a Cité de l’ conomie-ban megjelenő pedagógiai eszk zokat és játékokat a minisztériummal közösen fejlesztik ki. Továbbá egyes oktatasi játékokat az Minisztérium „el -teszteli” egyes iskolákban mielőtt véglegesítik azt a kiállítóhelyen. Továbbá a szak minisztérium meghatározott tagjai részt vesznek a Cité de l’ conomie tudományos tanácsában is, mely szakmai – pedagógiai - oldalról vizsgálja felül a projektet. A Cité de l’ conomie továbbá állandó és időszakos kiállítást biztosít a diákok és oktatók számára és további képzési lehetőségeket fog nyújtani – az oktatasi minisztériummal közösen – a pedagógusok számára is.
- **Nemzeti Könyvtár:** főleg régi bankjegyek, érmék bemutatását tervezik és esetleg egy j vend beli állandó tárlat beindítását a Cité de l’ conomie-ban az együttműködés keretében. Azonban a Nemzeti Bank és a Nemzeti Könyvtár kilátásba helyezte további közös programok megszervezését is, amint az új létesítmény átadásra kerül.
- **UniverScience:** Állami intézet, mely a tudományban és az iparban elért eredményeket mutatja be egy helyen interaktív formában. A Francia Nemzeti Bank – az UniverScience már megszerezett kiállítási és szervezési kapcsolatai miatt – partnerszerződést írt alá az intézettel. A Nemzeti Banknak és az UniverSciencenek azonban nem ez az első közös projektje, ugyanis 2009-ben „A válság és ami utána következik” illetve 2010-ben „Euro Expo” néven már rendeztek közös kiállítást.
- **CNAM Múzeum:** A CNAM Múzeum közös tudományos partnerszerződést írt alá a Nemzeti Bankkal. A múzeum már évek óta rendelkezik egy pénzveréssel kapcsolatos tematikus kiállítással, melyet a Nemzeti Bank most a partnerszerz d ssel felkarolt és a jövőben szeretné beépíteni a Cité de l’ conomie kiállításába. Továbbá a tervek között van közös, főleg oktatasi célú kiállítások megszervezése is.

- **Állami Pénzügyi Oktató Intézet:**¹⁵ Az Intézettel a Nemzeti Bank már régóta kapcsolatban áll, több közös projektet is megrendeztek az évek folyamán. Azonban 2010-ben kifejezetten a Cité de l'Économie miatt kötöttek egy partnerszerződést, melynek fő célja, hogy az Intézet kifejlessze a felállítandó oktatási központ pedagógiai eszközeit, illetve a fiatalabbak számára, közgazdasági oktatási játékokat.
- **SES Beszélgetések:** Az első kerekasztalt beszélgetést 2012-ben szervezték meg, melyen egyből 450 diák vett részt, melynek fő témája: „Az informatika súlya a gazdaságban és annak hozzájárulása a gazdasági növekedéshez” volt. A sikerre való tekintettel a Nemzeti Bank bevonta a SES beszélgetéseket a Cité de l'Économie projektbe. A továbbiakban olyan aktuális, a fiatalok számára is érdekes közgazdasági témákat érintettek és érintenek, melyek közvetlenül hatással vannak az életünkre. Az előadásokra igyekeznek meghívni Franciaország legfontosabb közgazdászait.

Azonban a kiállítás elkészültéig folyamatos ismeretterjesztő programokkal készül a Francia Nemzeti Bank, hogy fenntartsa a közönség érdeklődését a 2018-ban megnyíló új intézmény iránt. Ilyen volt többek között a 2015. április 13-17. között megtartott Printemps de l'Économie közgazdasági konferencia is, ahol napjaink közgazdasági és pénzügyi kérdései vitatták meg a szakma képviselői.

A projekt eddig elért eredményeit hivatott bemutatni – illetve tesztelni – „A közgazdaságtan, válság, növekedés, átalakulás”¹⁶ névvel megrendezett kiállítás is Marseille-ben, ahol interaktív formában próbálják meg elmagyarázni középiskolai diákok számára a közgazdasági elméleteket, válságokat (1930-as nagy gazdasági világválságot, majd a '70-es évek olaj válságát illetve a legutóbbi 2008-as pénzügyi válságot). Ezzel szeretnék a fiatalok számára közelebb hozni és érthetőbbé tenni a mindennapi világunkban történő gazdasági eseményeket.

3. Együttműködések a felsőoktatási szférával és az oktatási műhelyekkel

2013-ban Auvergne régió, majd a rákövetkező évben a Francia Nemzeti Bank Aquitaine és Limousin régió helyi képviselői irodájának a vezetői egyezményt kötöttek a Bordeaux-i és a Limoges-i Akadémiával. Az együttműködések biztosítják az oktatók számára a folyamatos tovább képzéseket és segítséget nyújtanak a középiskolai és a számviteli képzésekben zajló oktatásban is.

A Nemzeti Bank továbbá oktatási műhelyeket nyitott és fog nyitni valamennyi régióban, amellyel partnerszerződést kötöttek. Az oktatási műhelyeket a Francia Nemzeti Bank munkatársai irányítják, s akik a gazdasági és pénzügyi elméletekről és mindennapi életünket befolyásoló témákról tartanak órákat, úgymint a Francia Nemzeti Bank szerepe, a pénz természete, az euro-zóna, az eladósodottság és az infláció. A kurzusokon részt vehetnek a középiskolások, főiskolások, egyetemisták; banki-, könyvelői- és egyéb üzleti szférában dolgozók egyaránt. 2014-ben az ötven előadóhelyen 1500-an vettek részt. A kurzusoknak az állami iskolák és egyetemek adnak helyet.

A 2014-es évben már többi régió akadémiaja is jelezte, hogy kész egy hasonló partner szerződés megkötésére a Francia Nemzeti Bankkal.

¹⁵ Finance Pour Tous egy a Francia Nemzeti Bank által is támogatott kezdeményezés, melynek célja, hogy az diákok megfelelő pénzügyi és gazdasági oktatásban részesüljenek már az általános és középiskola alatt is. Ennek érdekében nemcsak eseményeket és kutatásokat végeznek, hanem egy egész könyvsorozattal is rendelkeznek. Ezek mind a pénzügy, mind a gazdaság magyarázatával foglalkoznak, továbbá egyes kiadványai a matematika nyelvén próbálják meg bemutatni a gazdaság, a bankok stb. működését (reálérték számítás, kamatszámítás stb.) mindezt azért, hogy a fiatalok minél hamarabb találkozzanak a pénz- és a gazdaság világával, törvényeivel, fogalmaival. A honlapjukon videó anyagok, tesztek, feladatlapok és a kiadványaik leírásai találhatóak.

Elérhetőség: <http://www.lafinancementpourvous.com>

¹⁶ A kiállítás leírása és videók a kiállításról az alábbi linken érhetőek el: <http://www.citedeconomie.fr/expo/marseille.html>

Latin-Amerika

1. Általános körkép

A Gazdasági Együttműködés és Fejlesztés Szervezete (OECD) 2013-ban mérte fel a **latin-amerikai és karibi országok pénzügyi oktatásának helyzetét és jövőbeli kilátásait**. A többek között a Latin-amerikai Fejlesztési Bank és a kolumbiai jegybank együttműködésében készült elemzés¹⁷ megállapította, hogy az elmúlt évtizedben elért makrogazdasági stabilitás és növekedés lehetővé tette, hogy a térség államai olyan közpolitikákra is figyelmet fordítsanak, amelyek a **pénzügyi oktatás, a társadalmi bevonás és a társadalmi tőke fejlesztésének egymást kiegészítő jellegére** építenek. Az utóbbi években egyre több olyan (jegy)banki program indult, amely a feltörekvő középosztály pénzügyi ismereteinek bővítését célozta a családi kassa és a befektetések hatékonyabb kezelése érdekében, valamint a szegénység és egyenlőtlenség csökkentésére.

Az OECD és a Latin-amerikai Központi Bankok Szövetsége keretében működő **Latin-amerikai Monetáris Tanulmányok Központja** (Centro de Estudios Monetarios Latinoamericanos – CEMLA)¹⁸ 2012-ben kötött megállapodást a pénzügyi oktatásra vonatkozó politikában való együttműködés ösztönzése, a jó gyakorlatok megosztása és a közös kutatások elmélyítése érdekében. Számos országban – például Argentínában, Brazíliában, Kolumbiában, Mexikóban és Peruban – **nemzeti stratégiát** dolgoztak ki, amelyekben többnyire a jegybankok is részt vesznek, azonban különböző minőségben, ugyanis kormányzati stratégia lévén – főként a szövetségi államformájú országokban – általában a pénzügyminisztérium és annak háttérintézményei tartoznak a programok fő végrehajtói közé. Azonban, amennyiben nem a – viszonylag újkeletű – nemzeti stratégiákat vesszük figyelembe, hanem a megvalósult programokat, akkor **a központi bankok jóval jelentősebb szerepe rajzolódik ki: az OECD által készített közvélemény-kutatás szerint a vizsgált országok 94 százalékában a jegybank volt a már létező pénzügyi oktatási programok fő támogatója**, főként azokban az államokban, ahol még nem készült nemzeti stratégia, illetve nem rendelkezik jogszabály arról, hogy a pénzügyi oktatás mely állami szerv vagy intézmény jogkörébe tartozik. Az alap- és középfokú oktatásban folyó pénzügyi oktatási programok tekintetében is meghaladja a 80 százalékot a központi bank által támogatott projektek aránya.

2. Argentína

Az **Argentín Köztársaság Központi Bank** (Banco Central de la República Argentina – BCRA) alapokmányának („Carta Orgánica”) 42. cikke¹⁹ rendelkezik a bank pénzügyi oktatási szerepéről, amelyet a „**Banco Central Educa**”²⁰ (a „Központi Bank Oktat”) nevű kezdeményezésén keresztül valósít meg, elsősorban a társadalmi bevonás elősegítése céljából. Az argentin jegybank négy fő területre koncentrál a pénzügyi, közgazdaságtani oktatás terén: pénz- és banktörténeti ismeretek, a központi bankok helye és szerepe a pénzügyi rendszerben, személyes pénzügyek, valamint fogyasztói jogok és fogyasztóvédelem a pénzügyi szolgáltatások területén.

¹⁷ Garcia, N., Grifoni, A., Lopez, J.C. and Mejía, D., (2013): *“Financial Education in Latin America and the Caribbean: Rationale, Overview and Way Forward”*, OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions, No.33, OECD Publishing <http://www.oecd.org/finance/wp33finedulac.pdf>

¹⁸ <http://www.cemla.org/>

¹⁹ <http://www.bcra.gov.ar/pdfs/marco/CartaOrganica2012.pdf>

²⁰ <http://www.bancocentraleduca.bcra.gov.ar/>

A kisgyermekektől a felnőttekig terjedő korosztályok ingyenesen tanulhatnak a jegybank által biztosított programok keretében, különböző stratégiák mentén. Az **iskolásokat** saját intézményeikben keresik fel,²¹ emellett a **Buenos Aires-i Nemzetközi Könyvfesztivál** állandó résztvevője a jegybank, ahol nem csak kiadványokkal, hanem műhelybeszélgetéseken és előadásokon keresztül is terjesztik a pénzügyi ismereteket. A Buenos Aires tartomány egyik városában, Villa Martelliben megrendezésre kerülő tudományos, műszaki és ipari vásárnak, a **Tecnópolis**nak is egyik állandó kiállítója a jegybank, ahol lehetősége nyílik a banki és pénzügyi szolgáltatások ügyfelei ismereteinek bővítésére. A BCRA a Banco Central Educa programon belül a **pénzügyi és közgazdaságtani ismereteket oktató középiskolai tanárok munkáját** is segíti, mind továbbképzéssel, mind a szükséges eszközök rendelkezésre bocsátásával.

2015. június 2-án, a témában szervezett konferencia keretében a BCRA együttműködési megállapodást²² írt alá az Oktatási Minisztériummal a pénzügyi oktatás országos szintű terjesztése érdekében, amely Alejandro Vanoli jegybankelnök szerint „egy olyan gazdaságpolitikai eszköz, amely napjainkban nélkülözhetetlen”.

3. Brazília

A brazil kormány **hivatalos pénzügyi oktatási stratégiát** 2010-ben fogadott el (Estratégia Nacional de Educação Financeira – ENEF), elsősorban a gazdasági növekedés és a középosztály konszolidációjának segítése érdekében. A stratégia megalkotását egy közös munkacsoportra bízta, amelynek munkáját a Brazil Értékpapír- és Tőzsdebizottság (Comissão de Valores Mobiliários – CVM) koordinálta. A munkacsoportban a brazil központi bank is részt vett. Az elnöki rendelet alapján az **ENEF²³ végrehajtásáért a Nemzeti Pénzügyi Oktatási Bizottság (CONEF)²⁴ felelős**, amelyben szintén részt vesz a jegybank, a CVM, valamint a nyugdíjpénztári és magánbefektetési alapok nemzeti felügyeleti szervei, a Previc és a Susep. A négy szervezet képviselői mellett minisztériumi és magánszervezetek képviselői is helyet kapnak a CONEF-ben.

A **CONEF bizottságán belül a jegybank** időszakosan ellátja a rotációs elnöki tisztséget, valamint a végrehajtó titkárság feladatait is, továbbá koordinálja a pénzügyi oktatáson belül a felnőttképzést.

A brazil **jegybank a CONEF-en kívül saját programokat is indít a pénzügyi oktatás területén** a felelős pénzgazdálkodás elvének általános érvényesülése érdekében. **Ismeretterjesztő programjainak** tematikája elsősorban a pénzgazdálkodásra (megtakarításokra), a nemzeti pénzügyi rendszerre és az ahhoz való hozzáférésre, valamint a jegybank szerepkörére terjed ki. A jegybanki programhoz tartozik egy egyetem is (**BC Universidade**), ahol a felsőoktatási hallgatók pénzügyi, pénzgazdálkodási ismereteit gyarapítják, mielőtt új belépőként a munkaerőpiac szereplőivé válnának.²⁵

²¹ Az iskolásokat érintő programok fontosságát jelzi, hogy 2015. március végén maga a jegybankelnök, Alejandro Vanoli tartott előadást az egyik középiskolában a pesóban való megtakarítás fontosságáról. https://twitter.com/BancoCentral_AR/status/583355839911710720

²² <http://www.telam.com.ar/notas/201506/107299-sileoni-vanoli-educacion-escuelas-secundarias.html>

²³ <https://www.bcb.gov.br/?PEF-BC>

²⁴ <http://childfinanceinternational.org/brazil>

²⁵ <https://www.bcb.gov.br/?BCEDFIN>

4. Mexikó

Az észak-amerikai országban is felállítottak egy intézményközi bizottságot a pénzügyi oktatási stratégia elkészítése és végrehajtása érdekében. A 2011-ben létrehozott **Pénzügyi Oktatási Bizottság**²⁶ (Comité de Educación Financiera – CEF) a korábban a lakosság pénzügyi szolgáltatások hozzáféréseinek és pénzügyi tudatosságának javítása, ezáltal a szélesebb bevonás²⁷ érdekében indított programok munkáját egészíti ki.²⁸ A 2013-18. közötti **nemzeti fejlesztési terv**²⁹ is foglalkozik a pénzügyi oktatás kérdésével, és céljai között szerepel, hogy azt integrálják az alap-és középfokú oktatás tananyagába, ahogyan a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése is, továbbá kiemelten kezelik a nők pénzügyi ismereteinek bővítését és a szolgáltatásokhoz, hitelekhez való hozzáférésük fokozását.

A pénzügyi ismeretek terjesztésében nagy szerepet vállal még a CEF-en kívül a Pénzügyek és Állami Hitelek Minisztériumához (Secretaría de Hacienda y Crédito Público – SHCP) tartozó Pénzügyi Szolgáltatások Ügyfeleinek Védelmét Biztosító Nemzeti Bizottság³⁰ (Comisión Nacional para la Protección y Defensa de los Usuarios de Servicios Financieros – CONDUSEF) is.

A **mexikói jegybank** (Banco de México – **Banxico**) is részt vesz a gyermekek és fiatalok gazdasági és pénzügyi ismereteinek bővítésében a „**Mi Banxico**” („Az én Banxicóm”)³¹ című programja keretében. Argentínához és Brazíliához hasonlóan Mexikóban is a pénztörténet, jegybanktörténet, a jegybanki működés, a bank-, fizetési- és pénzügyi rendszer alkotják a tematikát. Az ismereteket a Mi Banxico program honlapján található interaktív oktatási anyagok³² adják át a fiataloknak.

A jegybank a felsőoktatásban is jelen van az ún. „Cátedra Banco de México” programján keresztül: a Banxico munkatársai minden egyetemi szemeszterben tartanak előadásokat a hallgatók és oktatóik számára az ország egész területén. Az előadások témája kiterjed például a jegybank makrogazdasági, a pénzügyi rendszerben és a gazdaságfejlesztésben elfoglalt szerepére.³³

²⁶ http://www.oecd.org/daf/fin/financial-education/OECD_CAF_Financial_Education_Latin_AmericaES.pdf

²⁷ http://www.bcb.gov.br/pre/evnweb/atividade/19nov_Palestra%20inicial_Raul%20Hernandez_201012161441570470.pdf

²⁸ http://www.alide.org/download/publicaciones/li14_inclusion.pdf

²⁹ https://etouches-appfiles.s3.amazonaws.com/html_file_uploads/5ebd2b3ea33ea84842943dd7752aa8ee_KeynoteDavidLopezPPT.pdf?response-content-disposition=inline%3Bfilename%3D%22Keynote%20David%20Lopez%20PPT.pdf%22&response-content-type=application%2Fpdf&AWSAccessKeyId=AKIAJVB4LPXSF5QFI5KQ&Expires=1429112691&Signature=OaXSYJ%2FSDJjeSe2DyA%2FKmaC%2FWq0%3D

³⁰ <http://www.condusef.gob.mx/index.php/conoces-la-condusef/mision-v-vision>

³¹ <http://www.banxico.org.mx/mibanxico/pdf/manual.pdf>

³² <http://www.banxico.org.mx/mibanxico/>

³³ <http://www.banxico.org.mx/dyn/material-educativo/informacion-general/catedra-banco-mexico.html>

Libanon

1. Nemzeti Pénzügyi Képzési Kampány

Libanonban nyugati mintájú, demokratikus szabályok szerinti teljesen független jegybanki tevékenység folyik igen erős és hatékony gazdasági érdekvédelemmel és nagy társadalmi elismertséggel, mind a politikai hatalom és a gazdasági - pénzügyi szereplők, mind a lakosság részére.

Ugyanakkor minden esetben kettéválik a képzések jellege. A jegybank rendelkezik Oktatási Osztállyal, amely a belső továbbképzéseket szervezi és koordinálja, valamint egyes esetekben felelős egy társadalmi pénzügyi felvilágosító tevékenységért.

A pénzügyi ismeretek továbbfejlesztésére kidolgoztak egy **Nemzeti Pénzügyi Képzési Kampányt**, melynek keretében a fő célkitűzés az ilyen irányú tudás megszerzése és a gyakorlati lehetőségek ismerete, valamint a pénzügyi kultúra elterjesztése az alábbiak szerint:

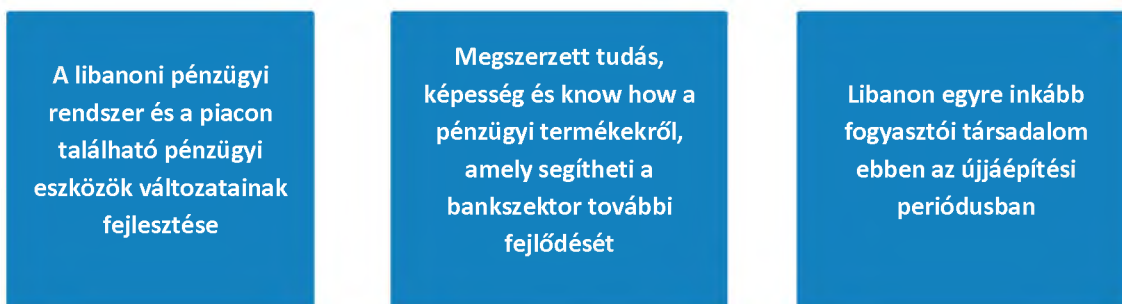
- hozzájáruljon a Bank és Kormányzója politikájának alkalmazásához és propagálásához,
- a Központi Bank dolgozói, a pénzügyi és az állami szektor szakemberei továbbképzésének központja legyen,
- fejlődésével széles körben elismert műhely legyen a központi bankok továbbképzéséhez és tanulmányaihoz az arab világ számára,
- a Központi Bank célkitűzése szerint szaktudást adjon át és szakértelmet építsen, azon egyének, vagy csoportok számára, akiknek szükségük van ezekre a kompetenciákra a pénzügyi és állami szektor igényeinek megfelelően,
- a Központi Bank szerepe szerint járuljon hozzá a kapacitások kiépítéséhez és a humántőke befektetéshez a felső vezetés célkitűzéseinek elérése érdekében.

A Nemzeti Pénzügyi Képzési Kampány célja

- felvértezi a libanoni fogyasztókat korrekt információkkal és szakismerettel, hogy a legjobb döntést hozzák a bonyolult pénzügyi termékek és szolgáltatások körében,
- segít, hogy elkerüljük a pénzügyileg ártalmas és hamis műveleteket, valamint megtanít minket arra, hogyan éljünk fogyasztóvédelmi jogainkal,
- felhatalmazza a fogyasztókat, hogy kezeljék adósságukat, megtakarítsanak és befektessenek, tudják, hogyan alakítsák a háztartási költségvetésüket és megtervezzék nyugdíjbavonulásukat,
- felkészít, hogy nehéz, de helytálló pénzügyi döntések szülessenek, mivel a pénzügyi tudatosság szintén segítheti a hatásos és sikeres üzleti formák kiválasztását, ami alapvető jelentőséggel bír a libanoni gazdaság számára.

A Nemzeti Pénzügyi Képzési Kampány fontossága

Napjainkban alapvető, hogy a pénzügyi kultúra és oktatás érdekében fejlesszük a nemzeti stratégiát.

A Libanoni Nemzeti Bank szerepe a Nemzeti Pénzügyi Oktatási Kampányban

- **A nemzeti bankok vezető szerepe a pénzügyi oktatási kampányokban szerte a világon:**
 - tudásba való befektetés,
 - a monetáris politikák hatékonyságának fokozása,
 - a pénzügyi piacok olajozott működésének biztosítása,
 - fenntartható gazdaságpolitika és árstabilizáció támogatása.
- **Kormányzói irányelvek a libanoni gazdaság stabilitásának biztosítására és a változásokhoz való alkalmazkodásra**
- **A Központi Bank története és szerepe, széleskörű elfogadottsága és presztízse a libanoniak, mint érintettek és jövőbeni partnerek körében, illetve megbízható és sikeres múltbeli együttműködés a magán és az állami szektorral**
- **A Bank földrajzi jelenléte az országban biztosítja a kampány széleskörű elterjedtségét**
- **A régió nemzeti bankjai hálózatának felépítése, a vezető központi bankokkal való kapcsolatok ápolása, a tapasztalatok elterjesztésével az arab és a MENA régiókban.**

Munkafázisok

- **Pénzügyi Oktatási Kampány**
 - fiatalok pénzügyi oktatása
 - gyerekbarát programok
 - felnőtt pénzügyi oktatás
 - fogyasztói oktatás
 - információk a Nemzeti Bankról és a Bank hatása a libanoni gazdaságra
- **Közösségi Fejlődés**
- **Nemzeti fizetőeszköz kampány**
- **Múzeumi tevékenység**

2. Egyetemi diákok képzése a Libanoni Központi Bankban

Az egyetemi diákok oktatásánál, a végzős és a végzett diákok közgazdaság, pénzügy és számvitel, információs rendszerek és jog témákból kapnak képzést. Az elméleti törekvéseket kombinálják a vonatkozó munkagyakorlattal, hogy képzett és a feladatnak megfelelni képes hallgatók a mai globális munkaerő piaci igényeknek megfelelő elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek.

Németország

A Bundesbank képzési tevékenységének elemei

A Bundesbank kiterjedt képzési és oktatási tevékenységet folytat, amely változatos célközönséghez igazodik: a jegybank alkalmazottaihoz, egyetemistákhoz, az állampolgárokhoz, az általános és középiskolai tanulókhoz is. Ennek megfelelően képzési és oktatási tevékenysége három fő elemből áll.

1. Technikai Jegybanki Együttműködés

- Szemináriumok és workshopok szervezése jegybankárok számára a világ minden tájáról, egyéb szakmai együttműködés

2. Bundesbank felsőoktatási intézménye

- A szakmai utánpótlás biztosítása a Bundesbank és a pénzügyi felügyeleti feladatokat ellátó hatóság (BaFin) számára

3. Oktatási anyagok iskolák számára, egyéb tájékoztató tevékenység

- Tájékoztató anyagok biztosítása állampolgárok, általános és középiskolásoknak

1. Technikai Jegybanki Együttműködés

A jegybankközi tudományos kapcsolatok rövid története

1957-es megalapítása óta a Bundesbank folyamatosan együttműködik a jegybankokkal világszerte. A kooperáció célja olyan jegybanki folyamatok kialakítása, amelyek megfelelőek egy piacgazdaság számára, elősegíteni a monetáris reformokat és támogatni a gazdasági és pénzügyi stabilitást a partnerállamokban.

Három fő csoportra lehet osztani a Bundesbank kooperatív projektjeit:

- **szakértők küldése az érintett országokba**, hogy elősegítsenek egy projekt megvalósulását
- **tanulmányi látogatások szervezése** a Bundesbankba, hogy a szakértőkkel házon belül lehessen egyeztetni, akár külön szakterületenként
- **kurzusok szervezése** Németországban és külföldön

A fenti tevékenységeket 2005 óta a frankfurti központtal működő **Technikai Jegybanki Együttműködés Központja** szervezi, melynek célja egy nemzetközi hálózat kialakítása és egy platform teremtése, ahol a világ különböző részeiről érkező bankárok megoszthatják gondolataikat, véleményeiket és tanulhatnak egymástól.

2. A Bundesbank főiskolájának tevékenysége

A Bundesbank oktatási tevékenységének egyik alappillérét jelenti a jegybank által működtetett főiskola (Hochschule der Deutschen Bundesbank),³⁴ amely 1980 óta képezi a fiatal szakembereket a hachenburgi kastélyban a jegybank és a pénzügyi felügyeleti hatóság (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht) számára. A főiskola egy államilag elismert magánfőiskolaként működik, amely a Bundesbank egyik, külön jogi személyiséggel nem rendelkező és nem önálló intézménye. Az elmúlt tanévben a főiskolának 628 hallgatója volt.

A főiskola bachelor szintű duális képzést nyújt központi banki tanulmányok témában. A képzés 22 hónapos elméleti és összességében 12 hónapos gyakorlati részből áll, így összesen három évet tesz ki. A képzés gyakorlatorientált, az elméleti oktatást követően gyakorlati problémák és esettanulmányok során mélyíti el a megszerzett tudást, valamint több ízben gyakorlatot is eltöltenek a hallgatók a Bundesbankban. A bachelor diplomamunka leadását követően külföldi partnerintézményekben is van lehetőség az utolsó 4 hónapos gyakorlati modult eltölteni. A képzés során a hallgatók kapnak juttatást, amely megközelítőleg 1100 euró havonta (a banki szakügyintéző képesítéssel rendelkezőknek 1250 euró). A jelentkezés feltétele a német állampolgárság.

A Bundesbank gyakorlatának megfelelően a főiskola nemzetközi tevékenysége is kiterjedt az alábbi három tevékenység mentén:

- Lehetőséget biztosít arra, hogy a gyakorlati időszakot a hallgatók más partnerintézményeknél, külföldi jegybankoknál töltsék (többek között Dánia, Írország, Olaszország, Lettország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Csehország, Spanyolország, Ciprus).
- A Technikai Jegybanki Együttműködés (Technischen Zentralbankkooperation - TZK) keretein belül kölcsönös cserelehetőséget biztosít a főiskola tanárainak és diákjainak külföldi jegybankok oktatási intézményeinél:
 - Banking University of the National Bank of Ukraine, Kijev
 - Moscow Banking School of the Bank of Russia, Moszkva
 - PBC School of Finance, Tsinghua University, Peking
 - Polessky State University, Pinszk
 - Ukrainian Academy of Banking of the National Bank of Ukraine, Szumi

A fentiekén kívül a főiskola oktatói más egyéb országok konferenciáin, szemináriumain is részt vesznek.

- A főiskola magas rangú vendégelőadókat fogad a világ fontos jegybankjaitól, kiemelkedő kanadai és amerikai egyetemekről.

³⁴ honlap: http://www.hochschule-bundesbank.de/hochschule/Navigation/DE/Home/home_node.html

3. Oktatási anyagok iskolák számára

A Bundesbank közgazdasági képzéseket és képzési anyagokat is kínál.³⁵ Oktatási rendszerét úgy alakította ki, hogy előadásai és kurzusai során átfogó képet adjon a pénzügyi rendszert, az árfolyam stabilitást és a központi banki feladatait érintő legfontosabb témákban. Elsődleges célja, hogy megismertesse feladatait, eszköztárát és működését a főként fiatalokból álló, érdeklődő közgazdászokkal, polgárokkal

A képzési rendszert két részre bonthatjuk:

- általános szintű tájékoztató jellegű oktatás általános és középiskolások számára
- a felsőbb szintű, BSc oktatási rendszer, ahol egy specifikus jegybanki oktatás folyik

A Bundesbank honlapján elérhető számos, különböző szinteknek (alsó tagozat, felső tagozat) megfelelő oktatási anyag. A tananyagok ingyen letölthetők, a Pénz és Pénzpolitika című tankönyv pedig meg is rendelhető. Ezekon felül elérhető továbbá bővebb ismeretanyag is, melyeket a bank által rendezett előadásokon sajátíthatnak el az érdeklődők. Jelenleg három témakörben indítottak kurzusokat: a Bundesbank, az euro és a SEPA.

A honlap különböző linkjein keresztül az érdeklődők elérhetnek inflációs kalkulátort, az inflációt magyarázó kis összeállítást illetve animációs kisfilmek segítségével megismerhetik a nemzeti bank készpénzteremtési folyamatát és az árstabilitást. Ezek után próbára tehetik megszerzett tudásukat interaktív kvízek segítségével. Ezek az anyagok főként az általános és középiskolás, valamint a szakképzésben résztvevő tanulókat célozzák. A Bundesbank fontosnak tartja, hogy a lakosságot minél szélesebb körben tájékoztassa. Erre kitűnő példa a német jegybankelnök 2014. december 10-i előadása a Bundesbank székházában, ahol interaktív beszélgetést folytatott főiskolás tanulókkal. Másik jó példa a március 25-26-án tartott konferencia, ahol a Jens Wiedmann, a Bundesbank elnöke közel 30 tanárnak mutatta be a Bundesbank dolgozói által működtetett workshopot és interaktív beszélgetést folytatott a meghívottakkal. Elmondása szerint a Bundesbank célja, hogy „olyan célcsoporttal tartsa a kapcsolatot, akik tisztában vannak az alapvető gazdasági kérdésekkel és fogalmakkal, különösen ami a központi irányítást érinti”, más szóval szorgalmazza az alapvető központi banki tevékenység bővebb ismereteinek elsajátítását fiatalabb körökben is.

4. A Bundesbank egyéb pénzügyi ismeretterjesztő tevékenységei

A három fő vonal (technikai jegybanki együttműködés, főiskolai oktatási programok, fiatalok pénzügyi ismereteit bővítő anyagok) mellett a német jegybank igyekszik alkalmazkodni a 21. század technikailag gyorsan fejlődő világához. A minél szélesebb körben való pénzügyi ismeretterjesztést szem előtt tartva a Bundesbank számos online felületen (például: Facebook, Twitter, Youtube) igyekszik jelen lenni aktuális hírekkel és további oktató anyagokkal. Emellett olyan ismeretbővítő tevékenységeket is magáénak tudhat, mint például az érme- és bankjeggyűjtemény, mely a világon egyedülálló.

³⁵ http://www.bundesbank.de/Navigation/DE/Service/Schule_und_Bildung/schule_und_bildung.html

A Bundesbank érme és bankjeggyűjteménye

A Bundesbank 350 000 darabból álló érme és bankjeggyűjteménye világviszonylatban is különleges földrajzi és időbeni kiterjedése miatt. A gyűjtemény elemei kutathatók egy kutatási szobában, a gyűjtemény elemeiről fotók rendelkeznek. A gyűjtemény egy részét a Bundesbank pénzmúzeumában állítják ki, ami felújítás miatt 2014. szeptember 1-től várhatóan 2016 végéig zárva tart. A múzeum a frankfurti központi épület mellett található.

A Bundesbank Münster város múzeuma számára adott kölcsön történelmi érméket, amelyek a vesztfáliai béke időszakából származnak, hiszen a 30 éves háború a Münster és Osnabrück városokban kötött békével ért véget. Mindez beleillik a Bundesbank elképzelésébe, mely szerint ad hoc alapon a kincseit a frankfurti pénzmúzeumon kívül állítják ki.

A Bundesbank online pénzügyi ismeretterjesztő tevékenysége

A Bundesbank honlapján található (főleg fiatalabbak számára készített) online pénzügyi ismeretterjesztő anyagok letölthető tankönyvek mellett a 21. század internet felhasználóit és különösen a német társadalomban egyre jelentősebb szerepet betöltő online platformokat és médiaelemeket figyelembe véve alakította ki a német jegybank speciális online információs rendszerét.

A Bundesbank mobilalkalmazása³⁶

Bemutatta a Bundesbank az első önálló alkalmazását, melynek segítségével az érdeklődők gyorsan és hatékonyan tudnak tájékozódni az aktuális témákról. Rendkívül felhasználóbarát a program, mindenki saját érdeklődése szerint állíthatja össze a személyes kezdőlapját a rendezvények időpontjából, interjúkból, hivatalos állásfoglalásokból vagy a publikációkból.

A program támogatja, hogy a telefon szinkronizálja a saját naptárát a program esemény naptárával, valamint a megjelenő publikációk dátumát is be lehet vezetni igény esetén a saját naptárunkba.

A program tartalmaz még egy bankjegyfelismerő funkciót is. Az eszköz beépített kamerája segítségével felismeri a bankjegyet, majd segítséget nyújt a felhasználónak hogyan tudja megállapítani, hogy valóban egy eredeti fizetőeszközzel van-e dolga.

Ahogy a Bundesbank kommunikációs vezetője Michael Best elmondta, ezzel az újítással sikerült egy új kommunikációs csatornát nyitnia a banknak az érdeklődők felé.

Bundesbank a Youtube-on³⁷

A Bundesbank Youtube csatornáját (<https://www.youtube.com/user/deutschebundesbank>) több csatornára lehet bontani. Egyrészt a különféle nyilvános rendezvényeik előadásainak, pódiumbeszélgetéseinek felvételét is feltölti a bank, témától függően ezek átlagosan 10-300 közötti nézőszámmal rendelkeznek. Ehhez a kategóriához sorolható például a Bundesbank elnökének éves videó-üzenete, melyben tájékoztatást ad a jegybank adott évi működéséről, jövő évi terveiről.

Ezen kívül egy elkülönített alcsatornán találhatóak a bank tájékoztató anyagai, például aranytartalékról – német, angol, francia nyelven – oktató anyagok fiataloknak a jegybank működéséről, árstabilitásról, annak funkciójáról is. Ezek kifejezetten népszerű videók, a német nyelvű aranytartalékos kisfilm például 34 000 fős nézettséget tudhat magáénak.

³⁶ http://www.bundesbank.de/Redaktion/DE/Themen/2015/2015_03_30_neue_app.html?startpageId=Startseite-DE&startpageAreaId=Teaserbereich&startpageLinkName=2015_03_30_neue_app+333150

³⁷ <https://www.youtube.com/user/deutschebundesbank>

Olaszország

1. Oktatási és tájékoztató anyagok a lakosság számára

A Banca d'Italia közgazdasági témájú képzési anyagokat kínál a lakosság számára. Ezek az anyagok az olasz jegybank honlapján keresztül elérhetőek, de a Bankitalia rendelkezik YouTube csatornával is. Az anyagok nyomtatott (pdf formátum), iPad/iBook verzióban, illetve videó-sorozatokon keresztül mutatják be az alapvető közgazdasági fogalmakat, a pénzügyi rendszert, az árfolyam-stabilitást és a központi bank feladatait érintő legfontosabb témákat.³⁸

Nyomtatott anyagok

LE GUIDE - ÚTMUTATÓK

Ezek az egyszerű és közérthető nyelven megfogalmazott útmutató füzetek azt a célt szolgálják, hogy az állampolgárok megértsék az alapvető pénzügyi fogalmakat, és megfelelő információk birtokában dönthessenek az egyes pénzügyi szolgáltatások igénybe vételéről, valamint tájékozottak legyenek a különböző, a piacon rendelkezésre álló ajánlatokról.

A témák között megtalálhatók folyószámlával kapcsolatos tudnivalók, lakáshitel igénylés, fogyasztói hiteligénylés, stb.

QUADERNI - FÜZETEK

A Bankitalia és az Oktatási Minisztérium 2007 óta közösen működtet egy közgazdasági témájú oktatási programot az általános és középiskolás diákok részére. Ennek a programnak a tananyagát 2012 óta füzetek formájában adja ki az olasz jegybank. A füzetek nyelve egyszerű, a szöveg és grafika figyelembe veszi azt az igényt, hogy a tartalom gyerekeknek szól. Ezek a füzetek bemutatják a pénzt, mint fizetőeszközt, az eurorendszert, a nem készpénz alapú fizető eszközöket, stb.

³⁸ Forrás: a Bankitalia honlapja: <http://www.bancaditalia.it/>

A RAI közreműködésével készített videós anyagok

MoneyMan Sorozat

Ezt a negyedóra hosszú, 9 részből álló videó sorozatot a RAI Educational, az olasz állami televízió egyik csatornája a Banca d'Italiával közösen, a fiatalok számára szóló oktatási program részeként valósította meg 2013-ban és 2014-ben. A videók célja, hogy a középiskola első és második osztályos tanulói megismerkedjenek a közgazdaságtani alapfogalmakkal, a pénzzel és más fizetőeszközökkel.

Money 2.0 Sorozat

"Money 2.0 – a pénz a weben" című, hét epizódból álló sorozat célja, hogy feltárja a pénzügyi oktatáshoz kapcsolódó kérdéseket, különös figyelmet fordítva a konkrét helyzetekben a pénzfelhasználás módjára, és egyéb pénzügyi eszközökre.

A Banca d'Italia online jelenléte

Honlap

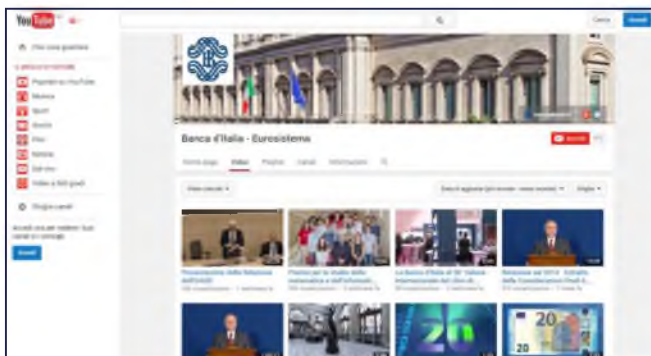
www.bancaditalia.it

Az olasz jegybank nagyon részletes és jól kidolgozott honlappal rendelkezik, amely hasznos platformja a lakossággal és a szakmával való kommunikációnak. A honlap folyamatosan, naponta frissül új információkkal, az olasz jegybankkal és gazdasággal kapcsolatos hírekkel, publikációkkal.

YouTube csatorna

Az olasz jegybank szépen kialakított és folyamatosan friss tartalommal feltöltött csatornával rendelkezik a YouTube videómegosztó oldalon. Megtalálhatóak itt oktatási anyagok, például a pénznyomtatásról szóló videó, valamint a Bankitalia kormányzójának, Ignazio Visconak a nyilvános beszéde¹ is.

Twitter jelenlét Az olasz jegybank 2012 óta rendelkezik saját Twitter felhasználói fiókkal, és folyamatosan friss tartalmakat publikálnak ezen a csatornán is a bankhoz kötődő eseményekről és hírekről.

2. Oktatási intézményekkel való együttműködés az általános és középiskolás korosztály pénzügyi és közgazdasági ismereteinek bővítésére

Általános és középiskolai pénzügyi képzési program

Nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy az iskola kiemelt lehetőséget nyújt arra, hogy a pénzügyi és közgazdasági ismereteket és készségeket fejlesszük a lakosság körében. Ezért a pénzügyi oktatás az iskolai oktatási keretek között kulcsszerepet játszik, mert egyrészt lehetővé teszi, hogy elérje a lakosság nagy részét, társadalmi státusztól függetlenül; másrészt, megkönnyíti a „holnap fogyasztóinak” a megközelítését a pénzügyi kérdésekhez, még mielőtt eljön az életükben az az időszak, hogy olyan döntéseket hozzanak, amelyek befolyásolják a gazdasági jólétet.

Ezért 2007-ben az Olasz Oktatási Minisztérium és a Banca d'Italia létrehozta egy projektet, amelyet az Állami Egyetemi és Kutatási (MIUR) Központtal közösen valósítottak meg. A projekt célja a gazdasági és pénzügyi képzés elindítása volt az iskolákban, először egy pilot keretében. A kezdeményezés célja az volt, hogy bemutassa a pénzügyi oktatás szerepét közvetlenül az iskolai tantervekben, ezáltal elősegítse azt a fejlesztési programot, amely a fiatalabb generáció pénzügyi képességeire irányul, hogy a jövőben, mint állampolgárok megfelelő döntéseket hozhassanak gazdasági és pénzügyi területen.

A **Pénzügyi Oktatás projekt** egy moduláris képzési program az iskolákban, mely lehetőleg a „köztes” osztályokat célozza meg, mind az általános, mind a középiskolákban és nem a végzős évfolyamokat. Az érintett témák a pénz/valuta és az eszközök, valamint a készpénz nélküli fizetés, az árstabilitás és a pénzügyi rendszer. A program tesztkiadásában, amelyre a 2008-2009-es tanévben került sor, mintegy 630 alapfokú és

középfokú oktatási intézményben tanuló diák (32 különböző osztály) vett részt. A projekt hatékonyságát a 2011-2012-es tanévben részt vevő diákok körében egy „előtte”-„utána” teszt kitöltésével mérték, és az eredmények biztatóak voltak, hiszen a résztvevők pénzügyi ismeretei osztályról osztályra bővültek. A program sikeresnek bizonyult, így az évek során kiterjesztették, és a 2013-2014-es tanévben már több mint 40.000 diák (2000 osztály) vett részt a programban.

3. A Banca d'Italia pénzügyi témájú múzeumai

A Bankitalia rendelkezik saját pénzügyi témájú múzeumokkal és kiállítási anyagokkal is, amelyek a pénz történetét mutatják be. Külön múzeum mutatja be a pénzérme történetét és külön múzeum a papírpénz történetét.

A Pénzérme Múzeum

A múzeumot 1993-ban, a Banca d'Italia fennállásának századik évfordulójának alkalmából hozták. A kiállítás kurátora **Dr. Balbi De Caro** a Római Nemzeti Múzeum Numizmatikai részlegének igazgatója, aki a kiállítás anyagainak kiválasztásában a történelmi vonalat követte.

A múzeumban látható egy válogatás a mezopotámiai eredetű táblákból (40), egy időtartamban nagyon széles spektrumú, az ógörög időszaktól a modern időkig terjedő érme- és éremgyűjtemény (körülbelül 800 arany, ezüst, réz és keverék érme) és egy több mint 450 bankjegyet és pénz történetéről szóló dokumentumokat tartalmazó gyűjtemény, amely gyűjtemények tulajdonosa az olasz jegybank.

A múzeum ingyenesen látogatható az oktatási intézmények és iskolai csoportok számára. A látogatást előre le kell foglalni és a tárlatvezetést a jegybank alkalmazottai végzik.

A Bankjegy Múzeum

A Bankjegy Múzeumot 2001. június 28-án nyitották meg az olasz jegybank Bankjegynyomdáján belül, néhány hónappal az euro bankjegyek bevezetése és a líra visszavonása előtt.

A múzeum létrejötté **Silvana Balbi de Caro** és **John Fina** lelkiismeretes munkájának eredménye. A kiállítási anyag bankjegyeken, vázlatokon, hamis bankó mintákon és nyomdai berendezéseken keresztül mutatja be a több mint száz éves olasz papírpénz történelmet.

A fejlett technikának és a modern berendezéseknek köszönhetően ugyanitt olasz jegybank Bankjegy Nyomdájában készülnek az euro bankjegyek is. A galéria szeretné bővíteni a hozzáférést a múzeum tartalmához, azonban biztonsági okokból nem szabadon látogatható a nagyközönség számára.

A múzeum ezért pénztörténeti kutatók és szakértők számára van fenntartva, a tárlatot előzetes időpont egyeztetést követően lehet meglátogatni, de a tárlat egy része az alábbi linken megtekinthető a nagyközönség számára is.

